

Uvod

Učenje je relativno trajna i progresivna promena ponašanja individue koja je rezultat prethodne aktivnosti individue. Za dete i odraslog čoveka kažemo da je od malih nogu naučio da se bori za ostvarenje onog što želi; za drugu decu kažemo da su ih roditelji naučili da plaćem i drugim oblicima ucenjivanja postižu svoje ciljeve.

U pristupu poimanju odraslog čoveka, filozofskom i psihološkom, javljaju se dva najčešća kriterija: (1) genetski i (2) antropološki.

sa stanovišta biološke zrelosti

sa stanovišta formalno-pravnog punoletstva i

sa stanovišta biopsihičke i socijalne razvijenosti.

Teorijski okvir kojim se najčešće služe istraživači intelektualnih sposobnosti u odrasloj dobi je Cattellov (1963.) dvodimenzionalni model inteligencije. Prema tom modelu inteligencija se sastoji od dva skupa sposobnosti: fluidne i kristalizovane inteligencije.

Fluidna inteligencija je urođena, biološka dimenzija intelektualnog funkcionisanja i nezavisna je od okolinskih uticaja, obrazovanja ili uvežbavanja. Očituje se u situacijama u kojima se suočavamo s novim zadacima ili problemima.

Kristalizovana inteligencija je stečena osobina, a temelj su joj stečena znanja i veštine.

Odrastao čovek

U pristupu poimanju odraslog čoveka, filozofskom i psihološkom, javljaju se dva najčešća kriterija: (1) genetski i (2) antropološki. Prvi kriterij polazi od odraslog čoveka kao bića u genezi primarno ostajući na razvojnim karakteristikama svojstvenim pojedinim uzrasnim stupnjevima. Sa stanovišta mogućnosti učenja, kriterij je primarnog značaja jer otkriva njegove uzrasne relacije, a samim tim i uzrasne relacije edukacije.

Međutim, sa stanovišta poimanja odraslog čoveka, krajnje je nedovoljan jer pored razvojnih karakteristika postoje i odlike koje su opšte po svom značenju, imanentne, manje ili više, odraslom čoveku uopšte. Kako se tim problemom prevashodno bavi filozofska antropologija, to će antropološki pristup, odnosno otkrivanje i isticanje opštih svojstava odraslog čoveka, a samim tim i njegovih psiho-socijalnih posebnosti vis-a-vis adolescenta, činiti nužnu metodološku dopunu genetskom pristupu.

Šta karakteriše pojmovna razmatranja odraslog čoveka?

sa stanovišta biološke zrelosti

sa stanovišta formalno-pravnog punoletstva i

sa stanovišta biopsihičke i socijalne razvijenosti.

Kriterij biološke zrelosti, shodno svome nazivu, uzima biološku razvijenost, uslovljenu samorastanjem, za osnovnu pojmovnu odredbu odraslog čoveka. Ističe ga i zastupa poznati francuz Moris Debes (Maurice Debess). Po tome kriteriju, period odraslog čoveka počinje prestankom adolescencije, a to je najranije 21. godina života. Ako se još ima u vidu i faza adultacije, prelazna faza između mladalačkog i doba odraslog, onda donju granicu perioda odraslog čoveka obeležava 25. godina života.

Kriterij formalno-pravnog punoletstva ne polazi od stvarne razvijenosti čoveka, već od formalno-pravnog akta, na osnovu koga čovek stiče svoja osnovna građanska prava (da bira i da bude biran), odnosno od društveno priznatog punoletstva čoveka, što sa psihološkog stanovišta uvek označava samo hronološki uzrast. Taj uzrast varira između 18. i 25. godine života, što zavisi od stepena demokratičnosti jednog društvenog sistema. Među predstavnicima tog stanovišta naročito se ističu H. Hanzelman (H. Hanselmann) u Švajcarskoj i M. Mers (M. Moers) u SR Nemačkoj.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com